

Encomium in sanctos quadraginta martyres

Ἐγκώμιον εἰς τοὺς ἄγίους Τεσσαράκοντα Μάρτυρας

Εἰκόνα μαρτυρικὴν διαγράψαι βούλομαι, καὶ δὴ διαχρώματα λαμπρὰ μὴ κεκτημένοις. Τὴν αὐτῆς καρτερίαν διαγορεῦσαι σκοπῶ, καὶ φοβοῦμαι τὸν Δαυΐδ, ἵνα μὴ φράσῃ πρός με· λέγει σοι ὁ Κύριος δι' ἐμοῦ, ἀμαρτωλέ· ἵνα τί <σὺ> ἐκδιηγῇ τὰ δικαιώματά μου; Θέλω ἐμπορεύσασθαι τὴν ἐκείνων ἀνδρείαν, καὶ τρέμω ἀκτήμων ὃν παντὸς κατορθώματος. Διαπεράσαι ποθῶ τὸ μέγα καὶ ἔνδοξον πέλαγος τῶν ἐπαίνων τῆς αὐτῶν ὑπομονῆς, καὶ φρίττω καθάπερ τις ἄπειρος κυβερνήτης, ἵνα μὴ τοῖς ἐκείνων ἐγκωμίοις βυθισθῶ. Τὸν στρατὸν τῶν Ἅγιων ἀνακηρύξαι ζητῶν, Ἰλιγγιῶ μὴ ἔχων δπλα δικαιοσύνης. Εἰς τὸν λειμῶνα αὐτῶν εἰσελθεῖν ἐπείγομαι καὶ 132 ἄνθεσιν ἀρετῶν εὐώδιασθηναι, φθάσας δὲ τὸν παράδεισον τῶν ἄγιων Μαρτύρων, οὐκ ἐπαρκῶ τρυγῆσαι τοὺς καρποὺς τῶν ἐπαίνων. Τρέχω πρὸς τὴν ἔκφρασιν τῶν βραβείων τῆς νίκης, καὶ πῶς, δτι ἄτονος καὶ ἀμαρτωλός εἴμι; Ἐπεὶ οὖν ἀνάξιος καὶ ἀσθενής ὑπάρχω, σιωπήσας στερήσω ὑμᾶς τῆς ὡφελείας, ἢ θαρρῶν τοῖς οἰκτιρμοῖς καὶ τοῖς σπλάγχνοις τοῦ Χριστοῦ ἐπιχειρήσω λέγειν Μαρτύρων ἐγκώμιον; Οἵμαι τοῦ συμφέρειν εὐφημεῖν τοὺς Ἅγιους, ἢ χωσαι τὸ τάλαντον καὶ καταδικασθῆναι, μάλιστα χρεώστης ὃν καὶ δόφείλων σὺν τόκῳ ἐκτίσαι τὸ δάνειον τῇ ὑμῶν ὅμονοίᾳ· οὐ γὰρ ἐπιλέλησμαι τῆς ὑποσχέσεώς μου, ἢς ὑμῖν ὑπεσχόμην περὶ τῶν καλλινίκων, ἡνίκα διεξίνη τὰ κατὰ τὸν δσιον καὶ πιστὸν Βασίλειον, τὸν θεόλεκτον ἄνδρα. Συμμαχήσατε οὖν μοι, Ἅγιοι, ταῖς πρεσβείαις ὑμῶν, καὶ ὑμεῖς, ἀγαπητοί, εὐχαῖς ὑμῶν ὁσίαις, ἵνα κινήσῃ Χριστὸς τῇ ἔαυτοῦ χάριτι τὴν γλῶτταν πρὸς τὴν φράσιν, στόμα πρὸς ἔξηγησιν, καρδίαν πρὸς σύνεσιν, ψυχὴν πρὸς κατάνυξιν, τὸν νοῦν δὲ πρὸς ἔλλαμψιν, καὶ τὴν αὐτῶν μίμησιν· καὶ ὑμᾶς δὲ πρὸς νῆψιν, ζῆλον καὶ 133 ἀκρόασιν, πόθον καὶ διέγερσιν, σπουδὴν καὶ καρτερίαν· ἐπειδήπερ εἰς ταύτην τὴν λαμπρὰν ἐργασίαν κατηξίωσεν ὁ πιστὸς ἀρχιερεύς. Καιρὸς λοιπὸν ἐπὶ τὰ ἀθλητικὰ σκάμματα ἐπαφῆναι τὸν λόγον, ἀδελφοὶ ἀγαπητοί· καιρὸς πρὸς τὴν [γὰρ] κρείττονα ἐπιβῆναι πορείαν· καιρὸς τοῦ διπλασιάσαι τοῦ ταλάντου τὰ κέρδη. Εἶπον γὰρ δτι ἡσαν ἐν λεγεῶνι τινι τεσσαράκοντα Μάρτυρες ζῶντες εὔσεβῶς, οἵ παραυτίκα ὑπέδειξαν ἀπὸ τῶν προοιμίων, δτι ἔνδοξος αὐτῶν καὶ ἔντιμος ὁ χορός. Προφητικῆς γοῦν ὑμῖν εἰκόνος ίστορίαν ἐπισυνήγαγον εἰπεῖν πρὸς τοὺς Μάρτυρας. 'Ο μὲν γὰρ Μωυσῆς τεσσαράκοντα ἡμέρας νηστεύσας, ἐν ὅρει Σινὰ τὸν νόμον ἐδέξατο· ἀλλ' οὗτοι κατὰ ἀριθμὸν τὰ σώματα πρὸς σφαγὴν τάξαντες, αἰωνίου ζωῆς ἀπελαύοντο. Κάκεινος μὲν κατιδῶν μαινόμενον τὸν λαόν, τὰς πλάκας ἐν τῷ ὅρει θυμωθεὶς συνέτριψεν· οὗτοι δὲ τοὺς δαίμονας λυττῶντας κατιδόντες ἀμετάτρεπτον αὐτῶν τὴν πίστιν ἐφύλαξαν. 'Ἐκ δευτέρου ὁ πρᾶος τῶν δέλτων ἐπιλαβόμενος, 134 εἰθ' οὕτω τοὺς Ἐβραίους πάντας ἐνομοθέτησεν· ἀλλ' οὗτοι ἐν μιᾷ σταυροφόρῳ σφραγίδι τὸν Χριστὸν ἐν ἔαυτοῖς πᾶσιν ἐδογμάτισαν. Καὶ τί θαυμαστόν ἐστιν, εὶς καὶ τὴν τοῦ Ἡλίου ἐνύρησομεν ἀρετὴν τούτοις παρισουμένην; 'Ἐν γὰρ ἰσχύῃ μιᾶς βρώσεως ὁ Θεσβίτης Ἡλίας διὰ τεσσαράκοντα ἡμερῶν τὸ ὅρος Χωρῆβ κατέλαβεν, οὗτοι δὲ τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ γευσάμενοι, τεσσαράκοντα ὅμοι εἰς οὐρανοὺς ἔφθασαν. "Ωφθη τούτω ὁ Θεὸς τρέχοντι πρὸς τὴν πορείαν, λέγων· πολλὴ ἀπὸ σοῦ ἡ ὁδός, ὡς Ἡλίας· ἐγνώσθη δὲ καὶ τούτοις στηρίζων τὰς διανοίας αὐτῶν, καὶ λέγων· ἡ σπουδὴ ὑμῶν καλὴ πρὸς εὔσεβειαν. "Ελειπεν ὁ ζηλωτὴς τὴν ἔαυτοῦ μηλωτὴν ἐπὶ τὸν Ἐλισαιέ, καὶ ἐπέβη ἄρματι· ἔδωκε καὶ ὁ Σωτὴρ τὴν ἔαυτοῦ εἰρήνην ἐπὶ τοὺς τεσσαράκοντα, καὶ ἀνελήφθη ἐν δόξῃ. Καθὼς οὖν ὁ ἀριθμὸς τῶν τεσσαράκοντα ἡμερῶν πᾶσαν τὴν ἐπὶ Νῶε ἐξῆρεν ἀσέλγειαν, οὕτω καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν τεσσαράκοντα Μαρτύρων τὴν

άνομον τότε ἐξέ 135 λυσε μανίαν. Ὡλθεν ἡ περιστερὰ βαστάζουσα τὸ κάρφος σύμβολον τῆς γαλήνης τῷ δικαίῳ διδοῦσα, ἀπῆλθον οἱ ἄγιοι τοὺς πόνους ἀράμενοι καὶ τὰ βραβεῖα τῆς νίκης τῷ Θεῷ προσφέροντες. Ἔλαβεν ἡ κιβωτὸς τὰ ἄλογα θύματα, καὶ πολλὰ ἔξ αὐτῶν ἔδωκεν εἰς λατρείαν, ἔλαβεν ἡ κάμινος τὰ ἄγια σώματα, καὶ ὅλα τῷ Δεσπότῃ εἴλκυσεν εἰς θυσίαν κατὰ τὴν θεόπνευστον Γραφήν, τὴν μαρτυροῦσαν, ὅτι πᾶσα θυσία πυρὶ ἀλισθήσεται. Ἀλλ' εἰπάτω νῦν ἡμῖν ἡ παμφάγος κάμινος, πῶς τῶν ἀγίων πάλιν ἐγένετο σύνοικος, καὶ πῶς ἐκ τῆς ἑώας ἐπὶ τὸ βόρειον μέρος διώδευσε, ζητοῦσα τοιοῦτο γεώργιον; Οὐκ εἰς γῆν Χαλδαίων εἰ παντοῖα σιτουμένη, στυππίον, θέαφον, νάφθαν καὶ κληματίδα; Πῶς ἀπὸ τῆς Βαβυλῶνος ἐπὶ τὴν Σεβαστείαν μεταλλαττεύσασα ἦψας τὸ λαμπάδιον; Ναί, φησίν, εἰς γῆν Ἀσσυρίων ἡμην αὐλιζομένη, μακρὰν τῶν ῥωμαϊκῶν ὅρων, καὶ ἐπέκεινα, ἀλλ' ἀκήκοα ὅτι ἐπὶ γῆς βορρᾶ τεσσαράκοντα βῶλοι εὑρέθησαν χρύσεοι, καὶ ἥλθον τοῦ πυρῶσαι τούτους καὶ ἐκλαμπρῦναι, ἵνα αὐτοὺς δοκίμους τῷ τεχνίτῃ ποιήσω. Ὅπου γὰρ δεσποτικὴ εὑρεθῆ ἐργασία, ἐκεῖ μου μεταφέρω 136 τὴν ὁπὴν τοῦ ἀέρος· ἐργαστήριον γάρ με ἐποίησεν ὁ Θεὸς διακρίνειν ἀγαθοὺς ἐκ μέσου τῶν πονηρῶν. Εἰς κάκωσιν γὰρ κεῖμαι τῶν μισούντων τὸν Θεόν· εἰς ἄγνισίν εἰμι τῶν ἀγαπώντων αὐτόν. Γινώσκω τοὺς ἀγίους, ἀγνοῶ τοὺς ἀχρείους· βδελύττομαι ἀσεβεῖς, καὶ φιλῶ τοὺς εὐσεβεῖς· οὐ καίω τοὺς ὁσίους, ὡς οἴονται οἱ ἄφρονες, οὐδὲ φλέγω τοὺς πιστούς, ὡς ἐροῦσιν οἱ Ἑλληνες. Δύο πυρὰς κέκτημαι, καὶ εἰς δύο ἐργάζομαι· μίαν πρὸς τὸν θάνατον, καὶ μίαν πρὸς τὴν ζωήν. Ἁσχύνθη Λικίνιος καὶ Ναβουχοδονόσωρ σὺν τοῖς ὑπουργοῖς αὐτοῦ· ἐκεῖνος μὲν γὰρ Σεδράχ, Μισάχ καὶ Ἀβδεναγὼ σὺν ταῖς τιάραις ζῶντας εἰς καῦσιν ἐνέβαλεν, οὗτος δὲ τοὺς ἀγίους δίχα τῶν ἐνδυμάτων κατεαγμένους πάντας πρός με ἔξαπέστειλε. Τεκμαιρόμενοι, φησίν, οἱ ἄνομοι τύραννοι, ὅτι πῦρ ὀλέθριον ἔχω κατὰ τῶν πιστῶν, καὶ οὐκ ἐλογίσαντο πῶς ἀμφοτέροις μυστικῶς ὡς δούλη ὑπήκοος ἡμελλον διακονεῖν· οὓς γὰρ ἔλαβον ζῶντας, ζῶντας ἔξαπέστειλα, καὶ οὓς ἡρα θανόντας, πρὸς ζωὴν ἐπύρωσα. Οὔτε 137 ἐκείνων ἐμόλυνα τὰ ἄγια σώματα, οὔτε τούτων τὰ σεμνὰ ἐμείωσα λείψανα. Οὔκ ἔσπεισαν ἐκεῖνοι εἰκόνι τῇ χρυσῇ, οὔτε οὗτοι ταῖς μορφαῖς τῶν ἀτίμων εἰδώλων. Ἐκείνους ἀπέφλεγον εἰς δρόσον, ἐλάμπρυνε καὶ τούτους τὸ ῥεῖθρον τοῦ ποταμοῦ. Τρεῖς ἐκεῖσε λαβοῦσα, τέσσαρας ἀπετέλεσα. Ἰνα τῶν τεσσαράκοντα τὰς δεκάδας ὑφαίνωσι, τέσσαρας προαγέτας τῆς τετάρτης δεκάδος, πρὸ χρόνων οὐκ δλίγων, ἐμυσταγώγησα. Ταῦτα δὲ ἐτυποῦντο διὰ τῆς δυνάμεως τοῦ συμπαρασταθέντος τοῖς περὶ τὸν Ἀζαρίαν· ὃς ἐστι Θεὸς ἀληθινός, ὃ εἰπὼν ἐν Προφήταις, ὅτι ἐὰν στῆς ἐν πυρὶ, φλόξ οὐ κατακαύσει σε. Εἶδες πόσην ἄμιλλαν ὑπέδειξεν ἡ μνήμη τῆς καλῆς ἀνδρείας τῶν γενναίων ἀθλητῶν; Ἐβούλόμην οὖν πάλιν τρυτανεῦσαι τὸν λόγον, ὅπως τῆς εὐσεβείας καταμάθω τὸν τρόπον, ὅτι πῶς ἐν νουμέρῳ ὅντες οἱ τεσσαράκοντα, ἔχοντες τὰ σήμαντρα, γενναῖοι καὶ ἀήττητοι, οὕτω σαφῶς ἔαυτῶν τὸ ἔνδον τῆς καρδίας τῷ σταυροφόρῳ τύπῳ κατεστεμματίσθησαν· εἰ γὰρ καὶ τῷ σώματι τῷ φθαρτῷ βασιλεῖ παρίσταντο, ἀλλὰ πρὸς τὸν ἀφθαρτὸν τῷ πνεύματι ἐλάτρευον, καὶ πάντες τὸ τοῦ τυράννου κατέχοντες λάβαρον, τῷ σημειοφόρῳ τύπῳ τοῦ σταυροῦ ἐν ταῖς ψυχαῖς ἐβάσταζον. 138 Οὐκ ἴσχυσεν ὁ ζόφος τῆς δεινῆς δυσσεβείας ἀμαυρῶσαι τὸ φίλτρον τῆς καλῆς εὐσεβείας. Οὐκ ἔλυσεν δόλος τὸν τρόπον τῆς εἰρήνης, οὔτε πάλιν τὸ μῆσος τὸν δρόμον τῆς ἀγάπης. Οὐκ ἔσβεσεν δόγνόφος τῆς εἰδωλολατρίας ἐκείνην τὴν λαμπάδα τῆς θεογνωσίας. Οὐκ ἔθραυσεν δόφοβος τῶν στρατοπεδαρχούντων τὸν ζῆλον οὐδὲ τὴν σπουδὴν τῶν οὐρανοβατούντων. Οὐκ ἔσκυλε πλάνη τὴν πάλην τῆς ἀρετῆς, οὔτε αὕτη ἡ μάχη τὴν εὐχὴν τὴν ἀληθινήν. Ἀοράτως ἐπὶ γῆς οἱ αὐτοὶ εἰς ἔαυτοὺς πρὸς τὴν ἔαυτῶν μετρίαν ἐνεανιεύοντο. Ἐξωθεν ἐζώννυντο ἀσπίδι καὶ θώρακι, ἔσωθεν ὠπλίζοντο τῇ πίστει τῆς Τριάδος. Ἐξωθεν τὰς φαρέτρας προσῆγον τῷ σώματι, καὶ ἔσωθεν τῇ ψυχῇ τὴν πάρεδρον

σοφίαν. "Εξω τόξα καὶ βέλη χερσὶ περιέφερον, ἔσω δόξαν καὶ τιμὴν Θεῷ προσεκόμιζον· φησὶ γάρ· τὰ φανερὰ τοῖς νύοῖς τῶν ἀνθρώπων, τὰ δὲ κρυπτὰ πάντα Κυρίῳ τῷ Θεῷ. Τῷ ἔξῳ ἀνθρώπῳ ἐπετίθουν μάχαιραν, καὶ τῷ ἔσω τὸ ξίφος τοῦ Ἀγίου Πνεύματος. Ὁ εἰς ἀπεκρούετο τὸν αἰσθητὸν βάρβαρον, ὁ δὲ ἄλλος τὸν νοητὸν ὡλόθρευε τύραννον· ὁ εἰς παρετάττετο πρὸς τὸν ἔξεναντίας, καὶ <ο> ἄλλος πρὸς τὰς ἀρχὰς καὶ πρὸς τὰς ἔξουσίας. Ἐκεῖνος τοῦ πολεμίου ἔτυπτε 139 τοὺς αὐχένας, καὶ οὗτος τοῦ πονηροῦ ἔκοπτε τὰς κεφαλάς· ἐκεῖνος κατέκοπτε τῶν ἔχθρῶν τὰ ἔνεδρα, καὶ οὗτος προέβλεπε τοῦ Βελιάρ τὸν δόλον· ἐκεῖνος κατέβαλλε τῶν πορθούντων τὸν τύφον, καὶ οὗτος κατεπάτει τῶν δαιμόνων τὰ στίφη. Ἡν οὖν ίδειν θέαμα καινὸν καὶ παράδοξον, ἐν τῷ ἐνὶ ἀγῶνι δύο ἀνδραγαθίας· καὶ δὴ τοῦτο σαφῶς ἐκκαλύπτει καὶ λέγει, ὅτι καὶ ἐν πολέμοις ἰσχυροὶ καὶ ἀήττητοι. Οὐκ εἴπον, ἐν πολέμῳ, ὡς πρὸς μίαν συμβολήν· διπλῇ γάρ ἦν ἡ μάχη καὶ διπλοῦς ὁ πόλεμος. Ὅθεν τῶν ἑκατέρων τὴν νίκην ἀράμενοι τὸ τῆς δικαιοσύνης στέμμα ἀνεδήσαντο. Μέγα τοίνυν κατιδεῖν, ἀδελφοὶ ἀγαπητοί, τῆς ἱστορίας ταύτης τὰ ἐγκαλλωπίσματα· τεσσαράκοντα γάρ ἥσαν πρόσωπα τὸν ἀριθμόν, καὶ πᾶσι θεόθεν καθωρᾶτο· διάφοροι αἱ μορφαὶ καὶ προσηγορίαι, καὶ εἰς ἑαυτοὺς ἵσον τὸ κάλλος τῆς ὁμωνυμίας. Οὐκ ἔσβεσεν αὐτῶν τὸ ἀμάραντον κάλλος ὁ τῆς ἀπιστίας αὐχμός, οὐδ' ὁ τῆς πλάνης λιμός· οὐκ ἔτεμεν αὐτοὺς ὅπλον δεισιδαιμόνιον, οὐδὲ ἐμόλυνεν 140 αὐτοὺς βέλος ἡκονημένον, ἀλλὰ καὶ ἀδιαίρετον καὶ ἀκμαῖον ἔστηκε στίφος τῶν ἀθλητῶν πρὸς τὸν Σωτῆρα Χριστόν.

Ω σύλλογος ἀγίων καὶ πιστῶν συνέδριον· ὡς χορὸς ἀέριος καὶ κλῆρος οὐράνιος· ὡς ἐσμὸς ἀρμόδιος καὶ σύνδεσμος ἄλυτος· ὡς λαμπρὸν συμπόσιον καὶ φρικτὸν ὁμογνήσιον· ὡς ὁδὸς ἀμέριστος καὶ σύνοδος ἄρρητος· ὡς στρατὸς ἀνεπίληπτος καὶ σύγκλητος ἄμεμπτος· ὡς ἔθνος ἡγιασμένον καὶ λαὸς ἡθροισμένος. Κληρονόμοι τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἀναστάσεως· ἀστέρες ὑπέρλαμπροι καὶ λαμπτῆρες ἀσβεστοι· οἰκήτορες ἔνδοξοι τοῦ τερπνοῦ παραδείσου· ἄξιοι τοῦ νυμφῶνος καὶ τῆς ἄνω κλήσεως· ἄξιοι τῶν παστάδων τοῦ ἀΐδίου φωτός. Οἱ συνθεματίσαντες ἀλλήλοις τὰ κρείττονα τοῦ ἔπεσθαι τὸ σκῆπτρον τῆς βασιλείας· οἱ ἐπιβαλόμενοι τὴν χεῖρα τῷ ἀρότρῳ, καὶ μὴ ὑπτιάσαντες τὸ βλέμμα εἰς τὰ ὄπίσω· οἱ ἀποβαλόμενοι τὴν τιμὴν τῶν παρόντων, καὶ ἐπιλεξάμενοι τὴν δόξαν τῶν μελλόντων· οἱ συναγελασθέντες ὁμοτρόπως εἰς σφαγὴν καὶ συγκατοικισθέντες ὁμωνύμως εἰς ζωήν. Πανήγυρις Ἱερὰ ἡ προβεβηκυῖα τὰ ἀκροθίνια τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ· χορὸς ὁχυρώτατος τεσσαράκοντα πύργων, ὃν ὠκοδόμησεν ὁ πάνσοφος τεχνίτης· παρεμ 141 βολὴ ἀγίᾳ ῥυθεῖσα ὑπὸ Θεοῦ ἐκ στόματος ἐκείνου τοῦ δευτέρου Φαραὼ. Καθάπερ γάρ Ἰαννῆς καὶ Ἰαμβρῆς καὶ Φαραὼ ἀντέστησαν τῷ Μωυσεῖ, καὶ ἐδειγματίσθησαν, οὕτω καὶ ὁ ἡγεμὼν καὶ ὁ Σατανᾶς ἀντερήσαντες τοῖς ἀγίοις, θᾶττον ἡχρειώθησαν· πῶς γάρ ἡδύνατο πορθεῖν τοὺς τεσσαράκοντα ὃ ὑπὸ ἐνὸς τοῦ πράου αἰσχυνθεὶς ἐν Αἴγυπτῳ; Εἰ γάρ Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν, οὓς ἔτεκεν Ἀβραάμ, οὕτως ἔξεδίκησαν τοῦ ψεύδους τὰ σπέρματα, οὐ μᾶλλον οἱ τεχθέντες ἐκ Πνεύματος Ἅγιου ἴσχυον ἔξελέγχαι τῆς πλάνης τὰ δόγματα;

"Ἐδοξαν οἱ ἄρχοντες τοῖς ιοβόλοις λόγοις ὑποφθεῖραι τὸ στερεὸν τῶν ἀγίων Μαρτύρων, καθάπερ οἱ φαρμακοὶ ταῖς δρακοντίαις ράβδοις οἴοντο δελεάζειν τὸν σοφὸν θεράποντα· ἀλλ' ὡς κατεπόθησαν φαρμακῶν βακτηρίαι ὑπὸ τῆς ἀληθινῆς τοῦ Μωυσέως ράβδου, οὕτω κατηργήθησαν δικαστῶν ὁμιλίαι ὑπὸ τῆς ἀσαλεύτου πίστεως τῶν ἀγίων. Πόθεν δὲ ὁ Ἰσραὴλ ἐνεδυναμοῦτο; Δῆλον διὰ Μωυσέως, Ἀαρὼν καὶ Μαριάμ. Οἱ δὲ ἄγιοι πλέον πόθεν ἔστηριζοντο; Πάντως διὰ τῶν τριῶν τούτων τῶν προηγου 142 μένων· ἀπηγγείλη γάρ ὅτι τρεῖς ἔξ αὐτῶν τοὺς πάντας κατεκόσμουν τῷ λόγῳ τῆς διδασκαλίας, δεικνύοντες καὶ ἐν τούτῳ τὸ χρηστὸν τῶν Μαρτύρων· ὅτι καὶ παραινέσεις ἐδέχοντο ἀσμένως, ὅτι ὑπετάσσοντο ἄλλήλοις ἐν ἀγάπῃ, ὅτι καὶ ὑπήκοοι ἥσαν πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθόν. Φησὶ γάρ· γινώσκετε, παρήνει αὐτοῖς ὁ Κυρίων λέγων, πῶς τῶν ὑπεναντίων περιεγενόμεθα, καὶ τοὺς μὲν

έπαναστάντας ξίφει ἀπεκτείναμεν, τοὺς δὲ ὁμοφρονοῦντας αὐτοῖς ἀπελάσαμεν. Ἐλλ' οὐ θαυμαστὸν τοῦτο, ὅτι ἐπορθήσαμεν τοῦ αἰσθητοῦ πολέμου τὰ ἐπαναστήματα· οἶον θαυμαστότερον, ἐάνπερ νικήσωμεν καὶ τοῦ πειρασμοῦ τούτου τὰ ῥᾳδιουργήματα. Αὕτη ἐστὶν ἀληθῶς ἀληθινὴ παλαίστρα· αὕτη ἀνδραγαθία καὶ ἰσχυρὰ ἀνδρεία: οὗτος ἀγών ἐνδοξὸς καὶ τρόπαιον φοβερόν· τοῦτο νῖκος καὶ κράτος καὶ κλέος αἰώνιον· αὕτη ἡ χώρα καὶ οὗτος ὁ στέφανος· αὕτη ἡ δόξα καὶ τιμὴ καὶ ἔπαινος εἰς Θεόν. Εἴπωμεν οὖν ὡς ἀεὶ καὶ πάντοτε τῷ οἰκτίρμονι· ὁ Θεός, ἐπὶ τῷ σῷ ὄνόματι σῶσον ἡμᾶς· καὶ εὐθὺς καταπέμπει τὴν αὐτοῦ βοήθειαν, καὶ παρακαθίστησιν ἰσχὺν ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν. Τοῦτον 143 γὰρ καὶ Δανιὴλ ἐκάλεσεν ἐν τῷ λάκκῳ, καὶ θηρίων βριαρῶν διέφυγε στόματα· τοῦτον ἐμνημόνευσε καὶ Ἰωνᾶς ἐν τῷ κήτει, καὶ ἀνηνέχθη ἐκ πάσης φθορᾶς ἡ ζωὴ αὐτοῦ. Τοῦτο τὸ πανάγιον ὄνομα ἐξείλετο τοὺς τρεῖς παῖδας ἐκ μέσου τοῦ καιομένου πυρός· δὲ δύναται καὶ ἡμᾶς ἐξελέσθαι ἐκ πλάνης καὶ ἐξ οἰήσεως νίκης τὴν προθυμίαν ἡμῶν. Ός οὖν ἐν τῇ προσκαίρῳ συνήφθημεν στρατείᾳ, οὕτω καὶ πρὸς τὴν ἄληκτον ἐνωθῶμεν ἀξίαν· ὡς ἐπὶ τὰς σαρκικὰς κορυφὰς ἐσπεύσαμεν περιθεῖναι κόρυθα πρὸς πᾶσαν ἀσφάλειαν, οὕτω καὶ ἐπὶ ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν περιθήσωμεν τὴν περικεφαλαίαν ἐλπίδα σωτηρίας. Μὴ οὖν διχάσῃ ἡμῶν τὴν χορείαν ὁ Ἐχθρός, καὶ μὴ στήσῃ καθ' ἡμῶν γαυρίαμα ὁ πλάνος· μὴ σκυλεύσῃ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀγίων ἀθλητῶν, καὶ μὴ θαμβώσῃ καρδίας ἐλπισάντων εἰς Θεόν. Τοιαῦτα ἐφόδια Κυρίων ὁ ἄγιος τοῖς συμμάρτυσιν αὐτοῦ παρέσχεν ἐπὶ πᾶσι. Καὶ αὐτὸς μὲν ἐφρούρει, ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα ἐν νυκτὶ καὶ ἡμέρᾳ ὑπαλείφων τῷ λόγῳ, οἱ δὲ ἔτεροι ἐπὶ τῶν τότε δικαστηρίων ὑπὲρ παντὸς τοῦ κλήρου πρὸς τὸν 144 κριτὴν ἔλεγον· τὸν Θεὸν ἀγαπῶμεν, σὲ δὲ μεμισήκαμεν· μισούμενος δὲ ἀφ' ἡμῶν, μὴ προαιροῦ ἀγαπᾶν ἡμᾶς. Λάβε οὖν τὰς ζώνας ἡμῶν, λάβε καὶ τὰ σώματα· οὐδὲν γάρ ἐστιν ἡμῖν Χριστοῦ ποθεινότερον. Σκόπει λοιπὸν ἐντεῦθεν πόθον εἰλικρινείας· σκόπει πόθον καὶ ζῆλον τῆς τελείας ἀγάπης. Ἄρον ἡμῶν τὸ σῶμα, ἐπεφώνουν λέγοντες· οὐδὲν γάρ ἐστιν ἡμῖν Θεοῦ ποθεινότερον. Τί γάρ, φησί, θωπεύεις τὰς διανοίας ἡμῶν; Προείλοντο γὰρ ἵδειν τὸν οὐράνιον Λόγον. Τί ὑποσύρεις ἡμᾶς τῇ εἰδωλομανίᾳ; Μεμόρφωται γὰρ Χριστὸς ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν. Τί προσρήγγυς καταβαλεῖν τὸν θεμέλιον ἡμῶν; Ὅτι ἴδον ἴδρυται ἐπὶ πέτραν πίστεως. Τί πειράζεις ἀθλητὰς τῆς νέας Διαθήκης; Γεγύμνασται γὰρ αὐτῶν ὁ νοῦς πρὸς τὸν "Υψιστὸν. Τί δὲ τὸ ὑπόκλοπον καὶ ψευδώνυμον ἥθος συνάπτεις, παράνομε, κατὰ τῆς εὐθύτητος; Ὅτι σχέσεις δωρεῶν προαναφωνεῖς ἡμῖν, ἀλλ' οὐ δεχόμεθα ἐξ ἀσεβῶν ἔλαιον· ἄγριος κολακευτὴς φαίνη ἐν τοῖς ῥήμασιν, ἀλλ' οὐ ταράξεις ἡμῶν τὸ ἡμερον τοῦ λόγου· ὑπούλως πάντας ἡμᾶς ἀπολέσαι βου 145 λεύη, ἀλλ' οὐκ ἰσχύσεις ποτὲ τοὺς δούλους τοῦ Χριστοῦ. Ἐντραπήσωνται οὐκοῦν τὰ ἀναίσχυντα στόματα, τὰ λαλήσαντα ἀδικίαν εἰς Θεόν· τοῦ γὰρ Κυρίου ἐστὶ τὸ νῖκος καὶ τὸ κράτος καὶ ἡ δόξα καὶ ἡ τιμὴ, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Τούτοις καὶ τοῖς τοιούτοις περιζωσάμενοι οἱ γενναῖοι, πρὸς τὸν ἐπουράνιον Δεσπότην ἐσπευδον. Μεγάλα οὖν ἀληθῶς τὰ ἀνταγωνίσματα, ἰσχυρὰ <καὶ> τὰ ἐπαθλα τῶν πιστῶν καὶ καλλινίκων. Ὅτι πῶς ἐν τοσαύτῃ ταραχῇ τοῦ διωγμοῦ ἀνένδοτοι ἔμειναν καὶ ἀνεπιβούλευτοι; Εἰ γὰρ καὶ ἐν ὁφθαλμοῖς ἀνθρώπων ἀπέθανον, ἀλλὰ τὸ τέλος αὐτῶν ἀπεδείχθη τρόπαιον. Τὸν τύραννον ἔρρηξαν, καὶ τὴν πλάνην κατέσβεσαν, καὶ τὸ νῖκος ἐστησαν. Ἡτοίμασαν τοὺς πόδας τοῦ βαδίζειν ὁσίως ἐν τῇ ἐτοιμασίᾳ τῇ τοῦ Εὐαγγελίου· ἐζώσαντο δύναμιν περὶ τὴν ὁσφὺν αὐτῶν τοῦ ἀναβαίνειν πρὸς τὴν ἄνω πόλιν Ἱερουσαλήμ· οἵ γὰρ ἀν καὶ τὰς λαμπάδας ἐκ τοῦ νοεροῦ πυρὸς βαστάσαντες, κάκεῖν τὸ ζωόπυρον ἔλαιον. Τοῦτο τὸ πῦρ ἔλαμψεν ἐπ' αὐτοὺς ἐν τῇ λίμνῃ, καθάπερ [γὰρ] τῷ Ἰσραὴλ στύλος ἐν τῇ θαλάσσῃ. Τοῦτο τὸ πῦρ 146 ἐσώσει τοὺς ἀγίους Μάρτυρας ἐκ μέσου τῆς σκοτεινῆς πλάνης τῶν δαιμόνων. Τοῦτο αὐτοῖς οὐρανόθεν ἐπέφανεν ἐν νυκτί, ὅτε ὑπὸ τοῦ κρύους τὸ σῶμα ἐσφίγγετο. Οὐ παρέλειπεν αὐτοῖς τὸ πῦρ τῆς θεότητος

φαῖνον ἐκ τῶν ὅπισθεν, καί ποτε ἔμπροσθεν. Οὐκ ἔξῆρεν ἡ νεφέλη τοῦ οὐρανίου δώρου ἡπλωμένη ἐπ' αὐτούς, ἐν νυκτὶ καὶ ἐν ἡμέρᾳ. Οὐκ ἔλειψεν ἡ χάρις τῆς ἀνωτάτω ρόπης παρακαλοῦσα αὐτῶν τὸν νοῦν ἐν τοῖς ὕδασι. Καὶ ἐπὶ μὲν τῆς ἔξόδου τῶν σὺν Ἰακωβῷ ἡ κτίσις ἡ δρατὴ ἡγαλλιάσατο, ἐπὶ δὲ τῇ λυτρώσει τῶν ἀγίων Μαρτύρων πᾶσαι αἱ ἀόρατοι δυνάμεις ἡγαλλιάσαντο. Ἐπὶ ἐκείνων τὰ ὅρη ἐσκίρτησαν ὡς οἱ κριοί, ἐπὶ τούτων Ἀγγελοι ἔχάρησαν καὶ ὁ Θεὸς τῶν πνευμάτων. Πλείονα οὖν, ὡς οἶμαι, τῆς παλαιᾶς ἱστορίας γεγόνασι θαύματα ἐπὶ τῶν καλλινίκων. Ἐκεῖ μὲν γὰρ ἡ θάλασσα μετηλλάχθη εἰς ξηράν, ἵνα μὴ ὁ Ἰσραὴλ βαδίζων καταποθῇ· ἐνθάδε μάρτυρες, ἐνδοθεν τῶν ὑδάτων ἐνθαλαμευόμενοι, οὐ κατεποντίσθησαν. Ἐκεῖ τὰ ὄστα τοῦ Ἰωσήφ συνήρετο τοῖς Ἐβραίοις· ὥδε Χριστοῦ τὸσῶμα συνεῖχε τοὺς ἀγίους. Ἐκεῖ ἡ ῥάβδος Ἀαρὼν συνείπετο τῷ λαῷ· ὥδε βραχίων 147 Κυρίου συνεκράτει τοὺς πιστούς. Ἐκεῖ κυμβάλων ἥχος ἐν μέσῳ τῶν κυμάτων· ὥδε φωνὴ Κυρίου ἐπὶ τῶν ὑδάτων. Ἐκεῖ στύλος πυρὸς φαίνων ἐν ταῖς χιλιάσιν· ὥδε σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ λάμπων ἐν τοῖς Μάρτυσιν. Ἐκεῖ Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν καὶ Μαριάμ ἡγεῖτο· ὥδε Πατὴρ καὶ Υἱὸς καὶ Πνεῦμα Ἄγιον. Εἰδες πόσα θαύματα γέγονε κρείττονα τῆς Ἐρυθρᾶς ἐν τῇ λίμνῃ διὰ τῶν ἀθλοφόρων; Δόξα καὶ προσκύνησις καὶ μεγαλοπρέπεια τῷ αὐτοὺς στερρώσαντι ἐν τοῖς τοιούτοις ἀγῶσι. Τότε πικρῶς ἔκλαυσεν ὁ παρὰ τὸν βούτομον καὶ πάπυρον καὶ κάλαμον κοιταζόμενος ὄφις· τότε διεπρίετο τῇ καρδίᾳ μὴ δυνηθεὶς ἐλθεῖν καὶ ὑποκαῦσαι ἄρδην τὴν ἐνδοξὸν στρατείαν· τότε ἰλιγγίασε, τῇ ἥττῃ τρυχόμενος, ὁ κατὰ τῶν ἀγίων ταράξας τὰ πέρατα. Ὁ γὰρ τὸν Ἰορδάνην αἴρων ἐν τῷ ὀφθαλμῷ αὐτοῦ, ὑπὸ μιᾶς ῥανίδος τῆς Τριάδος ἐπνίγετο· ὁ συσκιαζόμενος κλώνεσι καὶ ῥοδάμνοις, γυμνὸς καὶ ὀλέθριος [ῥάκωδης] ὥχετο· ὁ σείων οὐρὰν αὐτοῦ καθάπερ κυπάρισσον, ὡς στρουθίον 148 ἐνεπάίχθη ὑπὸ τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ. Κειμηλίου δοχείον ἦν ὁ κόλπος τῆς λίμνης, καὶ τὸν ἱερόσυλον οὐ συνεισεδέχετο. Ἐσύριξεν ὁ Δράκων τοῖς ἔμπροσθεν, ἐκφοβεῖν πειρώμενος, καὶ ἐπειτα ὑπτίᾳ ἀθρόως ἐφέρετο· ἐσύρετο τῷ στήθει καὶ τῇ κοιλίᾳ, καὶ ἐπὶ τῷ εὐρύπιστον τῆς λίμνης οὐκ ἥγγιζεν. Ἱνα σῦν μὴ ταράξῃ ὁ Ἐχθρὸς τοὺς Μάρτυρας, Ἀγγελοι ἐφρούρουν τῆς λίμνης τὸ ἄπλωμα· ἔνθεν μὲν ὁ Γαβριήλ, κάκειθεν ὁ Μιχαήλ, καὶ ἀνωθεν ὁ Χριστός, ὁ ἔφορος τῶν ὅλων, δις παραυτίκα ἐπ' αὐτοὺς ἔδειξε τοὺς στεφάνους, ἵνα τὸ ἐλλεῖπον πληρώσῃ τῶν ἀριθμῶν, ἵνα γε ὁ ἄξιος ἀντὶ τοῦ ἀναξίου κομίσηται ἄξιαν τῶν ἀγίων ἐν φωτί· ἵνα ἐλθῃ ὁ στέφανος τοῦ λιποτακτήσαντος ἐπάνω τῆς κορυφῆς τοῦ Χριστὸν ποθήσαντος. Χρὴ δὲ καὶ τοῦτο εἰπεῖν· ὁ ὑπούλως κολληθεὶς τῷ χορῷ τῶν ἀγίων. Ὁ γὰρ δῆθεν μεθ' ἔαυτῶν, ἔξ αὐτῶν ἡλαύνετο, καὶ ὁ ἐλθὼν κατ' αὐτῶν, ἐγένετο· ὁ προσφυγὼν τῇ θέρμῃ, ἐψύγη τῇ ἀγάπῃ, καὶ ὁ τρέμων τῷ κρύει, ἐπυρώθη τῷ πόθῳ. Εὔκαιρον οὖν καὶ ὥδε εἰπεῖν, ὃ ἀγαπητοί, ὅτι Ἰούδας ἔξηλθε, καὶ Ματθίας 149 εἰσῆλθεν· ὅτι Παύλος ὁ ποτὲ θυμοῦ εἰς τὸν μαθητὰς ἔμπνεων καὶ ἀπειλῆς, ἐγένετο μαθητής· ὅτι ὁ ἐκδιώκων τοὺς κήρυκας τοῦ Χριστοῦ, αὐτὸς Χριστὸν Κύριον ἐκάλει ἐν τῇ λίμνῃ. Περιήστραψεν αὐτῷ φῶς ἐν μεσονυκτίῳ, καθάπερ τῷ Παύλῳ ἐν καιρῷ μεσημβρίας. Ἐκείνου τὰς λεπίδας ἔξηρεν Ἀνανίας, καὶ τούτου τὴν κακίαν ὁ στρατὸς τῶν ἀγίων. Ἐκεῖνος ὡς διώκων ἐτρώθη καὶ ιάθη, καὶ οὗτος ὡς ἀγρεύων ἐλήφθη καὶ ἐσώθη, δύος ἀν ὁ θεῖος τῆς τετάρτης δεκάδος ἡ πλήρωσις γενήσεται <ἥ> ἀγία σὺν πᾶσι τοῖς ἀγίοις. Ποίας λοιπὸν εἰκόνας παρεικάσαι ἱκανῷ πρὸς τὴν ἀνίκητον νίκην τῶν νικηφόρων; Ποίοις δὲ χαρακτῆρι παραβαλεῖν ἐπαρκῶ τῆς ἱστορίας ταύτης τὰ ἀνθομοιώματα; Εἴπω ὅτι πλείονα Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ ὑπερεῖχε τὰ θαύματα ἐπὶ τῶν καλλινίκων. Ἐκεῖ μὲν τεσσαράκοντα χιλιάδες μαχητῶν ἐν Ἱεριχῷ τὴν πλάνην ἔξ Ἰσραὴλ ὥλεσαν· ἀλλ' ἐνθάδε ὁ ἀριθμὸς τῶν τεσσαράκοντα Μαρτύρων ἀπὸ τῆς ὑπὸ οὐρανὸν τὰ γλυπτὰ ἔξηλειψε. Διέβησαν ἐκεῖνοι τὰ Ἰορδάνεια ῥεῖθρα καὶ ἀπέκτειναν 150 τὸν Σηών καὶ τὴν δύναμιν αὐτοῦ ὑπεξῆλθον καὶ οὗτοι τὰ λίμνια ὕδατα καὶ ἥσχυναν τὸν Σατανᾶν σὺν τοῖς ὑπουργοῖς αὐτοῦ. Ἐν πετρίναις

μαχαίραις περιέτεμε τότε Ἰησοῦς τοὺς Ἐβραίους ἀναπαύσας ἐν σκηναῖς, ἐν δὲ δωρεαῖς ἀγίαις περιέστεψε Χριστὸς τοὺς πιστοὺς ἀθλοφόρους ἀναρπάσας ἐν φωτὶ. Θαυμαστὴ ἡ κιβωτὸς ἔνδον τοῦ Ἰορδάνου, πλέον δὲ οἱ ἄγιοι ἐν μέσῳ τῶν ὑδάτων· τερπνὸς δὲ καὶ ὁ νόμος, ἡ ῥάβδος καὶ <αἱ> πλάκες, τερπνότερα τὰ ὅστα τῶν Μαρτύρων ἐν πᾶσι· τίμιον καὶ τὸ μάννα καὶ ἡ στάμνος ἡ χρυσῆ, πολλῷ δὲ πλείω τούτων τὸ αἷμα τῶν ἀγίων. Ὡς ἐκ τοῦ Ἰορδάνου τοὺς λίθους οἱ Λευīται ἥραν, δεῖξαι τὸ θαῦμα γενεαῖς ἐρχομέναις, οὕτως εἰς μνημόσυνον ἐνώπιον τοῦ Χριστοῦ κεῖνται τὰ αὐτὰ πάθη τῶν γενναίων ἀθλητῶν. Οὕτω κατεκοσμήθη ἡ νέα Διαθήκη τοῖς τιμίοις αἷμασι τῶν θεολέκτων ἀνδρῶν· οὕτως ἡ Ἐκκλησία τοῖς ὅπλοις τοῦ Πνεύματος ἰδρύθη καὶ ὑψώθη ἀπὸ γῆς εἰς οὐρανούς· οὕτω τὰ γεννήματα τῶν μαρτυρικῶν μελῶν ἔξεθρεψε τὰς ψυχὰς τῶν πιστῶν, καὶ σῖτος ἐκλογῆς ἐγένοντο τῷ Θεῷ, σπαρέντες ὑπεράνω τοῦ πεδίου τῆς 151 λίμνης, ἅπαντα κατὰ λόγον τὰ δέοντα πρὸς βλάστησιν ὁσίως δεξάμενοι ἐν τοῖς σώμασιν αὐτῶν· τὸ πάγος καὶ τὸ κρύος καὶ τὸ ψυχὸς καὶ τὸ ῥῖγος, ἔπειτα καὶ τὸ θάλπος ἐκ τῆς ἄνωθεν ῥοπῆς, ἔως αὐτῶν ὁ στάχυς τῆς ψυχῆς ἔμεινεν ἐπὶ τὰ ὑπέρθυρα τῆς αἰωνίου ζωῆς. Ὡς βλαστοὶ ἐράσμιοι τῆς Παύλου ξυνωρίδος· πῶς τὴν πολυποίκιλον μυῖαν ἐτύφλωσαν! Ὡς καρποὶ ἀληθινοὶ τῆς Πέτρου γεωργίας· πῶς τὴν λυσσομανοῦσαν ἀκρίδα ἐφίμωσαν! Ὡς στέλεχοι ἄγιοι τῆς Χριστοῦ φυτουργίας· πῶς πάσας τὰς ἐφόδους τῆς φθορᾶς ἐνίκησαν! Διέδωκαν τὰς ῥίζας τῷ βάθει τῆς ἀγάπης, καὶ οὕτω τὸ βίαιον ἔθραυσαν τῶν ἀνέμων· ἔστησαν καὶ τοῦ ζήλου τοὺς ὁξεῖς ἄνθρακας, καὶ ἀνεσκολόπισαν τοῦ βρόχου τὰ στόματα· ἐνέκρυψαν τὸν κόκκον ταῖς θήκαις τοῦ Πνεύματος, καὶ ἔτρωσαν τὸν Ὁφιν τῇ ῥάβδῳ τῇ καλαμίνῃ· καὶ λοιπὸν πάντες ὅμοι σῶοι καὶ ἀμόλυντοι πρὸς τὴν τῶν δέκα μνῶν μετέστησαν ἀξίαν. Αὐτοί, τὸ ύψικομον κάλλος, ἀμητὸς οὐράνιος Θεῷ ἀνηνέχθησαν. Ἐκ τῶν Εὐαγγελίων τῶν 152 λόγων ἀρδευθέντες, τὸν ἑκατοστιαῖον καρπὸν ἔξεβλάστησαν· διὸ καὶ τυραννικῷ θερισθέντες δρεπάνω δράγματα σωτηρίας τῇ γῇ ἀπετέθησαν, ταῖς ἀμάξαις ἐκεῖθεν ὡς σῖτος κομισθέντες ἐπὶ τὸν πλατύχωρον τῆς Ἐκκλησίας σηκόν, ὅπως ταῖς ψαλμωδίαις πιστῶς πιαινόμενοι, καθ' ἐκάστην δίδωσιν ἔλεον τοῖς αἰτοῦσι. Τίς τοίνυν εἶδε ποτὲ τοιαῦτα παράδοξα δράγματα στάζοντα αἷματα καὶ στέμματα; Τίς εἶδε βλαστήματα ἔχοντα δωρήματα, ἡ σώματα διδόντα ἀνθρώποις ἴαματα; Τίς δὲ καθιστόρησε λίνον ἐν ἀμητῷ, θερισθὲν καὶ ἀνδρυνθὲν ὑπὸ τῶν θερισάντων; Ἰνα γὰρ ἔνα ἐμπνέοντα ἴδωσιν οἱ τάλανες, οὐκ ἂν ἔλαβον αὐτὸν μετὰ τῶν ὅμοτίμων. Ἀλόγω φρονήματι τοίνυν ἐλεγχόμενοι τὸν ἔνα τοῦ ἀριθμοῦ κλέψαι ἡβουλήθησαν. Ἄλλ' ἡ τούτου γηπόνος μήτηρ ἐπ' ὥμων ἀραμένη, κομίσασα συνῆψε τοῖς δράγμασιν, ὅπως εἰς τὴν νοητὴν καταφθάσῃ ἄλωνα, καὶ εἰς τὴν θημωνίαν τῆς ψυχῆς κλήσεως, ὅπως ἐν τῷ λικητῷ τοῦ νοεροῦ πνεύματος θᾶττον μεταριθμηθῇ ἀπὸ γῆς εἰς οὐρανόν· ὅπως εἰς γῆν συνιεὶς τὸν υἱὸν τοῦ φωτὸς εἰσαχθῇ εἰς τὴν ζῶσαν πόλιν Ἱερουσαλήμ καὶ γένηται ἄγιος ἄρτος ἄμα τοῖς λοιποῖς εἰς τὴν ἀπαράλλακτον τῶν οὐρανῶν τράπεζαν. 153 Οὕτως ἐλογίζετο ἡ πιστὴ καὶ ὁσία, φέρουσα τὸν υἱὸν κατὰ τῆς λεωφόρου· οὕτως ὑπεστήριζε τὸν ἑαυτῆς αὐχένα καὶ ἡνιόχει αὐτὸν ἐπὶ τὰ βασίλεια· οὕτω πίστει ἔβλεπε συνηγμένον τὸν φόρτον, καίγε δεδιασμένον τὸν ἑαυτῆς υἱόν. Εἴ γὰρ κάκεῖνοι, φησίν, οἱ δόλιοι ἐργάται εἰσαάν μου τὸν καρπόν, καὶ οὐκ ἐπεσύναξαν, ἀλλ' ἐγὼ οὐ παρορῶ βλάστημα ἐμῶν ὡδίνων, ἀλλ' αὐτὸν καλαμῶμαι, καὶ προσφέρω τῷ Χριστῷ, ὅπως ἐν ἀφθαρσίᾳ ἀπολήψωμαι αὐτόν, ὅταν ἔλθῃ ὁ σταυρωθεὶς δι' αὐτόν. Οὐκ ἐκλύομαι οὐκοῦν οὕτως ἀχθοφοροῦσα, ἐπειδήπερ ἀπεῖπον τῆς θήλεως τὸν οἰκτον. Διερράγηντο δροὶ πάσης τῆς βαρύτητος, καὶ τὰ ὠροσκόπια τῆς γυναικωνίτιδος. Ἀνδρεία ἐγενόμην, καὶ σφριγῶσα ἔχομαι τῆς καλλίστης πορείας τοῦ ἐμοῦ ἀγαπητοῦ. Ἐννέα μῆνας αὐτὸν ἐβάστασα ἐν γαστρί, ἵνα κατελθὼν ἴδῃ τῆς ἡπείρου τὰ πλάτη· βαστάσω δὲ αὐτὸν πάλιν μικρὸν ἐπὶ τῶν ὥμων, ἵνα ἀνελθὼν ἴδῃ τῶν οὐρανῶν τὰ

κάλλη. Ήμαγμένον ἐν μήτρᾳ περιέφερον αὐτόν, ἔως οὗ μετὰ πάντων ἀπέτεκον ἄνθρωπον· ἡμαγμένον δὲ πάλιν τίθημι ἐν τραχήλῳ, ἔως οὗ μετὰ ὅχλου χορεύσῃ τῶν Ἀγγέλων. Ἀπαξ αὐτὸν ἐκ μήτρας προσήνεγκα τῷ κόσμῳ, καὶ ἥλθεν 154 ἔχων σῶμα θνητὸν καὶ ἐπίκηρον· δεύτερον δὲ ἐπ' ὕμνων προσφέρω τῷ ὑψίστῳ καὶ ἀθανάτῳ. Λοιπὸν ἔχω αὐτὸν ἐν πᾶσιν. Ἰδοὺ γάρ θαῦμα μέγα περιέχει μου τὸν νοῦν· οἶα ἐγὼ προορῶ τὸν ἐμὸν υἱόν· καὶ ἴδού προτρέχει μοι, καὶ νεανιεύεται. Ὑπτίασται ἐν ἐμοὶ ὁ παῖς κατεαγμένος, καὶ ὅρθιος πρὸς αὐτὸν ἵσταται τὸν οὐρανόν· τραύμασι καὶ μώλωψι περιεστιγμάτισται, καὶ στολὴν περὶ αὐτὸν ὄρῳ ὑπερένδοξον· σιωπῇ τῷ στόματι, καὶ ὑμνεῖ τῷ πνεύματι· πτερὰ ἔχει τὰς βάσεις, καὶ τοῦ ὑψους καθάπτεται. Φωνὴ αὐτὸν προσκαλεῖ μετὰ τῶν δόμοτίμων λέγουσα, δτὶ δεῦτε εἰσέλθετε εἰς τὸν παστὸν τοῦ φωτός. Διὸ δὴ ἐπὶ τούτων ἀπάντων χαρήσομαι, καὶ εἴπω πρὸς τὸν ἐμὸν υἱόν, δτὶ μακάριος εἰ, υἱὲ ἀγαπητέ, οἴαν ἄφνω ἀξίαν προσῆψας τῷ κάλλει σου· οἴαν κληρονομίαν εὔρεν ἡ νεότης σου, καὶ θείαν εὐωχίαν εὔρεν ἡ ζωή σου. Μακάριαί εἰσιν αἱ χεῖρές σου, υἱὲ ἀγαπητέ, δτὶ τὸν ἀόρατον ἐψηλάφησαν πλοῦτον. Μακάριοί σου εἰσὶν οἱ πόδες, παμφίλατε, δτὶ ἀνεσπάσθησαν ἀπὸ πηλοῦ ἰλύος. Πόσα διενοήθην ἐν ἑαυτῇ λέγουσα· πόθεν προσκαλέσομαι γάμους τῷ υἱῷ μου; Ἐγώ εἰμι τὸ πτωχόν, καὶ αὐτὸς τὸ ἄσημον. Πῶς οὖν τὶς προσδέξηται ἡμᾶς εἰς ἀγχιστείαν; Πῶς ζητήσω ούσιαν, ἥ γένους ἐμφάνειαν προσεπικλινομένην τῇ ἡμῶν εύτελείᾳ; 155 Ταῦτα ἐλογιζόμην, καὶ οὐκ ἥδειν ὅτιπερ ἀφράστως τῷ Δεσπότῃ συντεταγμένος ἥσθα· οὐκ ἥδειν δτὶ ἀνέβης τοῖς νοητοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ συνήρθης πνεύματι ταῖς ἄνω δυνάμεσιν· οὐκ ἔγνων δτὶ ἔσβεσας τοῦ σώματος τὰ πάθη, καὶ τὴν ἀσώματον ἐκτήσω ἀπάθειαν. Ὅθεν φαιδρὸν ἐπὶ σὲ τὸ ἐπὶ Ῥεβέκκας ἐγένετο μνῆστρον, υἱὲ ἀγαπητέ. Δι' ἐκείνην Ἀβραὰμ τὸν οἰκέτην ἔπειψε, καὶ διὰ σὲ ὁ Θεὸς τὸν ἑαυτοῦ μονογενῆ· ἐκείνη ἐπὶ τῆς πηγῆς ὄρμαστρα ἐδέξατο, καὶ σὺ ἐπὶ τῆς λίμνης τὰ ἄχραντα στέμματα· ἐκείνη δι' ὑδατος ἐνώτια ἐφόρεσε, καὶ σὺ δὲ δι' αἵματος τὴν χάριν τοῦ Πνεύματος. Οὐκ ἔπρεπε τῇ παιδὶ τότε ὁ καλλωπισμός, ὃς σοὶ διὰ Χριστὸν τὰ τραύματα σήμερον· οὐκ ἔστεψεν ὁ χρυσὸς τὴν νεάνιδα, δσον σε αἱ μάστιγες τούτου τοῦ μαρτυρίου· οὐχ ὑπήντησεν Ἰσαὰκ ταύτῃ εἰς τὸ πεδίον, ὃς σοὶ προϋπήντησεν ὁ τοῦ Θεοῦ Γίός. Οὐκ εἰς γῆν Χαναναίων ἔσθι σὺ κατοικῶν, ἀλλ' εἰς τὴν ἀγίαν πόλιν τῶν πρωτοτόκων· οὐ μόνον τὸν Ἀβραὰμ ὑπάγεις θεάσασθαι, ἀλλά γε καὶ τὸν Θεὸν τοῦ πατρός σου Ἀβραάμ. Οὐ συγγένειαν τοίνυν καὶ οἴκον ἐμίσησας, ἀλλὰ τὸν κόσμον δλον, ἵνα Χριστὸν κερδήσῃς. Αὐτός σοι τὰ προικῷα γράφει ἐν τοῖς οὐρανοῖς· αὐτὸς 156 καταφαιδρύνει τὴν σὴν νηπιότητα, καὶ ἐπὶ τῆς σῆς θήσει κορυφῆς στέφανον, καὶ προκαθιεῖ λαμπρῶς εἰς τὴν αἴγλην τοῦ φωτός. Ἐγίνωσκες, υἱέ, δτὶ χηρείαν ἐγὼ καὶ ἐσχάτην πενίαν ἀσπάζομαι ἔκπαλαι, καὶ διὰ τοῦτο οὕτως ἔσπευσας καταψυγεῖν τῷ πατρὶ τῶν ὄρφανῶν καὶ κριτῇ τῶν χηρῶν· διὰ τοῦτο τὴν ψυχήν σου ἡρήσω παραδοῦναι ἀγνῆν καὶ ἀμίαντον τῷ Κυρίῳ τῆς δόξης· διὰ τοῦτο ἑαυτὸν πιστὸν οἰκητήριον ὑπάγεις συστήσασθαι εἰς ζωὴν αἰώνιον. Ἐκπλήττομαι ἐπὶ σοὶ καὶ δοξάζω Κύριον· πῶς ἀθρόον τοσοῦτον ὑψος μετεπήδησας. Ἰδοὺ εὔρες ἑαυτῷ πλοῦτον τὸν ἀμίαντον, δν σοὶ οἱ πατέρες σου οὐ προεθησαύρισαν· ἵδον εὔρες ἀξίαν ἰσχυρὰν καὶ ἀρραγῆ, ἥν σοὶ ἐπίγειος βασιλεὺς οὐκ ἔδωκεν· ἵδον εὔρες ἀδελφοὺς πάσης γνησιότητος, οὓς σοὶ ἡ πολύπτωχος μήτηρ οὐκ ἀπέτεκεν. Εἰς τερπνὴν συνοδείαν κατέταξας ἑαυτόν· μετὰ πιστῶν δόδοιπόρων δδεύεις πρὸς τὸν Χριστόν. Καλὴν ἐντεῦθεν ἡγάπησας χορείαν· καλὴν καὶ ἐπίδοξον καὶ σφόδρα ἐπίσημον. Τούτοις προσκολλήθητι νῦν καὶ εἰς τὸν αἰώνας· σὺν τούτοις καὶ στῆθι ἐκ δεξιῶν τοῦ Πατρός. Ἐπαναπαύου μικρὸν ἐν τῇ ἀμάξῃ, ἵνα ἄρξης τῶν δέκα πόλεων ἐν οὐρανοῖς. Συμμιγείη τὸ αἷμά σου τοῖς τιμίοις αἵμασιν, ἵνα τὸ δνομά σου 157 ταγῇ ἐν βίβλῳ ζωῆς. Ὑπτιασθῇ ὁ τροχὸς ὑπὸ τοῦ λειψάνου σου, ἵνα ἴδης τοὺς τροχοὺς τοῦ θρόνου τοῦ Ὑψίστου. Ἐπανακλίθητι ἔτι μίαν ῥοπὴν μετ' αὐτῶν, ἵνα φθάσῃς σὺν αὐτοῖς τὴν

ούρανιον μονήν. Πορεύθητι μετ' αὐτῶν εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰσθητόν, ἵνα ἐνδύσῃ σὺν αὐτοῖς τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν. Συνείσελθε μετ' αὐτῶν εἰς τὸ χωνευτήριον, ἵνα ἔξέλθῃς σὺν αὐτοῖς χρυσὸς κεκαθαρμένος. Οἶδα τοίνυν ἐκ ποίας ζάλης ἐλυτρώθητε, καὶ πρὸς ποῖον λιμένα μέλλετε ὁρμίζεσθαι. Οἶδα δτὶ μέτοχοι γεγόνατε κλήσεως, καὶ πρὸς τὸν οὐράνιον Πατέρα ὑπάγετε. Οἶδα δτὶ τὴν χώραν τρέχετε ἀπολαβεῖν, ἔνθα ἀπέδρα λύπη, δδύνη καὶ στεναγμός· ὅπου οὐκ ἔστι θλῖψις, οὐδὲ φθορὰ σώματος· οὐ φθόνος ἀναλίσκων, οὐκ ἔχθρὸς ἐπίβουλος· ὅπου οὐκ ἔστι κακία, οὐ μὴν οὐδὲ σκοτία, ἀλλὰ φῶς ἀληθείας καὶ φέγγος εὐπρεπείας· ὅπου ἡ εύταξία καὶ ἡ εὐεργεσία· ὅπου ἡ σωτηρία καὶ ἡ ἀφθαρσία. Διατί με μεθ' ὑμῶν οὐκ ἐτιμωρήσατο ὁ θεομάχος τύραννος; Διατί τὸν θάνατον τὸν μακάριον τοῦτον οὐκ ἀπέθανον, υἱέ, καὶ ἥμην μακαρία; Διατί δὲ εἰς ταύτην τὴν λαμπρὰν πανδαισίαν οὐ κατετάγην κάγω, καὶ ἔφθασα τὴν τρυφήν; Μὴ ἄρα δτὶ γυμνὴ ὑπάρχω, ἢ ἀμαρτωλός, ἢ δτὶ οἰκτρά εἰμι καὶ σφόδρα ἐλεεινή; Ἀλλ' οὐχ ἔνε 158 καὶ τούτων οὐκ ἔρχομαι σὺν ὑμῖν, ὁ γὰρ καλέσας ὑμᾶς φιλόπτωχος ὑπάρχει· ἀλλ' δτὶ οὐ δέχεσθε πλεονασμὸν ἐν ὑμῖν. Γεγόνατε γὰρ Θεῷ μίᾳ τεσσαρακοστῇ, δτὶ ἀνεκλίθητε ἀνὰ δέκα καὶ δέκα ἐπὶ τὴν εὐωχίαν τὴν τῶν Εὐαγγελίων· δτὶ εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν τετραμόρφων ζώων προσετάχθητε φέρειν τὸ θεοφόρον ἄρμα, καὶ λέγειν διαπαντὸς τὸ ἄγιος, ἄγιος, ἄγιος Κύριος ὁ τῆς δόξης Βασιλεύς. Ἐπεὶ οὖν τῶν τοιούτων ἡξιώθης, υἱέ, πρὸς τὸν σωτῆρα Χριστὸν πρέσβευε ὑπὲρ ἐμοῦ, δτε λέγει πρὸς ὑμᾶς, δεῦτε κληρονομήσατε τὴν ἐμὴν βασιλείαν, ἢν ήτοί μασα ὑμῖν. Μνήσθητί μου, υἱέ, σὺν τοῖς ὄμοτίμοις σου, καὶ αἴτησαί μοι μισθὸν ἐκ τοῦ Πατρὸς τῶν φώτων, ἵνα καθὼς ἔνευσαν τὰ χρῶτά σου ἐν ἐμοί, νεύσωσί μοι οὐρανόθεν οἱ τοῦ Χριστοῦ οἰκτιρμοί, καὶ καθὼς τὸ αἷμά σου ἔβαψε μου τὰ ράκη, οὕτω με ἀρδεύσωσιν ἄνωθεν τὰ ἐλέη τοῦ Κυρίου. Καὶ ὡς ἄλθον μετὰ σοῦ τοῦτο τὸ ἐν μίλιον, οὕτω φθάσω μετὰ σοῦ τὰς μονὰς τῶν ἀγίων· ὅπως σὺν τούτοις κάγω ἀνυμνήσω καὶ εἶπω, δτὶ οὐκ ἔστιν ἄγιος ὡς ὁ Κύριος ἡμῶν, δτιπερ ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν 159 τῆς δούλης αὐτοῦ καὶ ὑψώσε τὸ κέρας πάντων τῶν δούλων αὐτοῦ· τοὺς ἔχθροὺς κατήσχυνε καὶ τοὺς πτωχοὺς ἔσωσε· καὶ αὐτῷ πρέπει ἀεὶ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἰδοὺ πόσην μυστικὴν ἔφρασε τραγῳδίαν ἡ ἀρμόδιος αὔτη καὶ εὔλαλος χελιδών· ἴδού πῶς διέπλασε (τὸ βρήτον) τοὺς σύριγγας τοῦ τηρῆσαι τὸ μέλι ἡ πάνσοφος μέλισσα· ἴδού πόσην πρόπολιν Γραφῶν ἡνθολόγησε, καὶ περιεκύκλωσε πάντοθεν τῷ μέλιτι. Διὰ τοῦτο οἱ σφῆκες τῆς κακίας τῷ κέντρῳ οὐκ ἐκάκωσαν αὐτῆς τὸ γλυκὺ τῆς πίστεως, οὕτε πάλιν θήκην εῦρον ἀνακαλύψαι καὶ φαγεῖν τοῦ νοητοῦ μέλιτος καλλονήν. Διὰ τοῦτο ἡ μήτηρ, ὡς σοφὴ βασίλισσα, ἀναχθῆναι τὴν γονὴν πρὸς τὸν κλάδον τῆς ζωῆς, αὐτὴν τὴν κηρουργίαν σὺν τῇ μελιττουργίᾳ σώαν διασώσασα, τὸν τε βοτὸν <διὰ> προσευχῶν ἐπισφραγισμένη, ἀνόθευτον τοῖς ἄνω τὸ ἔργον ἀπέδειξεν, εἰς τὸ μυστικὸν δεῖπνον δῶρον ἀποστείλασα τὸ εὐφραῖνον Ἀγγέλους τῷ ἡδεῖ τῆς γεύσεως. Τί ἄρα πρὸς ταῦτα ἀποδῶμεν τῇ καλλίστῃ γυναικί; Τί οὖν ἄρα πρὸς ταῦτα ἐροῦμεν, ἀγαπητοί; Ἡ γὰρ αὔτη εἰς Χριστὸν οὕτως ἐπεδείξατο τὸν ζῆλον καὶ τὸν 160 πόθον καὶ τὴν ὑμνολογίαν, καὶ ὀλίγα ἐκ πολλῶν προσειπεῖν ἐγκώμια τῇ ἀνθρώπῳ τοῦ Θεοῦ. Ἐξ αὐτῶν γὰρ μάθωμεν τῶν ἀκριβῶς λεχθέντων, δτὶ πιστὴ ἦν αὔτη καὶ σφόδρα φιλόθεος· δτὶ ἄνω ἐφρόνει καὶ τῆς βασιλείας ἔβλεπε τὰ ταμιεῖα καὶ τῆς ἀφθαρσίας ἐκράτει τὰ βραβεῖα. Τῶν αἵμάτων τὰς πηγὰς καὶ τῶν σωμάτων τὰς πληγὰς πλοῦτον ἀμίαντον βεβαιουμένη, τὸν θάνατον τοῦ παιδὸς ἀθανασίαν ἔβλεπε τοῖς νοητοῖς ὀφθαλμοῖς προορῶσα· ἔλεγε γάρ, δτὶ νῦν μοι μᾶλλον ἀνέζησας, παμφίλτατε υἱέ· καὶ νῦν βελτίω ἰσχύω σε ἀναθρέψαι, ἢ δτε ἀπὸ γαστρὸς σῶόν σε ἀπέτεκον. Πῶς δύναται ταῦτα γενέσθαι, ὡς δσία καὶ πιστὴ καὶ μακαρία; Ὁρᾶς τὸν ἐγκέφαλον κατεαχθέντα, ὁρᾶς κόρας ὀφθαλμῶν ἀποπηδησάσας, ὁρᾶς χείλη διχοτομούμενα, καὶ αὐτοὺς τοὺς σπινθῆρας τῶν λόγων ἀποσβεσθέντας, καὶ ἀπαξαπλῶς ὅλον τὸν πύργον τοῦ σώματος τῇ ὀλκῇ τῆς μάστιγος ἡκρωτηριασμένον,

καὶ λέγεις ὅτι νῦν μοι μᾶλλον ἀνέζησας, παμφύλτατε νίέ; Ναί, φησί, καὶ εὖ μάλα δύναμαι καὶ ἰσχύω. Πῶς, καὶ ἐν τίνι, καὶ τίς ἡ ἱατρεία; Ἐγὼ λέγω πῶς, καὶ ἐν τίνι, καὶ ποίᾳ χάριτι. Φέρω τὸν Ἱεζεκιὴλ καὶ εὐαγγελεῖ αὐτῷ, ὅτι εἶπε Κύριος πρὸς σέ, ὃ νεα 161 νία, ἵδε ἐγὼ ἀποστέλλω πνεῦμα εἰς τὰ ὄστα σου, καὶ στήσει ἐπὶ ποδῶν, καὶ ζήσει εἰς τοὺς αἰῶνας· εἴτα Παῦλον διαβεβαιούμενον καὶ λέγοντα, ὅτι κάγω σοι λέγω ἐν τῷ λόγῳ Κυρίου, ὅτι αὐτὸς ὁ Κύριος καταβήσεται ἀπ' οὐρανοῦ, καὶ ἀναστήσει σε εἰς ζωὴν αἰώνιον· εἴτα αὐτὸν τὸν Κύριον τῇ θείᾳ αὐτοῦ φωνῇ λέγοντα, ὅτι ὁ ἀπολῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔνεκεν ἐμοῦ, εἰς ζωὴν αἰώνιον φυλάξει αὐτήν. Ἐν τούτοις τοῖς τρισὶ τεκμηρίοις παρέστηκε μοι ὁ παμφύλτατός μου νίός, καὶ διὰ τοῦτο οὐχ ὅρω αὐτὸν ὡς θανόντα, ἀλλ' ὡς ζῶντα καὶ ὅντα καὶ μένοντα εἰς τοὺς αἰῶνας· διὸ ἔδει κάμε ἐμφανισθῆναι τῷ τυράννῳ, ὅτιπερ μήτηρ αὐτοῦ τυγχάνω· ἐπιθυμίᾳ γὰρ ἐπεθύμησε μου ἡ ψυχὴ ἵδεῖν αὐτὸν πίνοντα τοῦτο τὸ ποτήριον. Καὶ ἴδού ἔξεπιεν αὐτὸν ἐν πολλῇ χρηστότητι, καὶ πεπόρευται ἐν δόξῃ ἔχων τὸν μισθὸν αὐτοῦ. Ὡ γύναι, μεγάλη σου ἡ πίστις· ὡς ἀληθῶς μεγάλη καὶ ἐπίδοξος! Μεγάλα τὰ ἔναθλα τῆς ἀνδραγαθίας σου καὶ ἰσχυρὰ τὰ βραβεῖα τῆς θεοφιλίας σου. Ἄγια σου ἡ ρίζα, καὶ ἄγιός σου ὁ κλάδος, καὶ ἡ ἀγιωσύνη σου διαμένει εἰς τὸν αἰῶνα. Ἐλιπες τοῖς ἀνθρώποις ὅνομα ἐράσμιον, καὶ εὔρες ἐν Ἀγγέλοις ἔπαινον αἰώνιον. Ὡς ὁσμὴ 162 ἀγροῦ ἔναντι τοῦ γηπόνου, οὕτως ἡ σὴ εὐωδία ἔναντι τῶν Ἀγγέλων· ὡς δένδρα τελεσφόρα ἐν εὐκλείᾳ ἀέρων, οὕτως ἡ σὴ εὐχὴ ἔναντι τοῦ Σωτῆρος. Ὡς Σάρρα εὐλογήθης, καὶ ὡς Λεία ἡγιάσθης· ὡς Ῥεβέκκα καὶ Ῥαχὴλ ἐν κάλλει ἐδοξάσθης· ὡς Ῥούθ ἐπιστρέψασα πρὸς Κύριον κατηυθύνθης· ὡς Μάρθα καὶ Μαρία τῷ Χριστῷ ἐφιλιώθης· ὡς Ἀννα καὶ Σαλώμη ἐν εὐχαῖς εἰσηκούσθης. Ἐν τῇ βίβλῳ τῆς ζωῆς ἡ προσηγορία σου, καὶ ἐν νίοῖς φωτὸς ἡ μνήμη τοῦ ἔργου σου· ὥμοισε γὰρ Κύριος τῇ ἔαυτοῦ χρηστότητι· ἀνθ' οὗ τὸ ἔργον τοῦτο ἐποίησας δι' ἐμέ, εἰ μὴ σὺν τῇ χορείᾳ τῶν ἀγίων συγκαταριθμήσω σε εἰς τὴν κατάπαυσίν μου. Ὁθεν αἵτω παρὰ σοῦ, ὃ δοία καὶ πιστή καὶ μακαρία, πρέσβευε ὑπὲρ ἐμοῦ τοῖς ἀγίοις λέγουσα, παρακαλέσατε δή, ἀθλοφόροι τοῦ Χριστοῦ, ὑπὲρ τοῦ ἐλαχίστου καὶ ἐλεεινοῦ Ἐφραίμ, ὅπως εὕρω ἔλεος καὶ σωθῶ τῇ χάριτι τοῦ Χριστοῦ, ὅτι αὐτῷ πρέπει δόξα <καὶ> κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.